



טבעית וזורמת. נעמי יואלי ב'אקס חמותי החורגת'

# זה כן חוכמה

איך מחברת 'אקס חמותי החורגת' בין שואה לבריאות נפשית?

## שי בר יעקב

נעמי יואלי היא אמנית מיוחדת, שכל מפגש איתה הוא אירוע מסקרן. בהצגותיה היא מביאה פיסות קטנות של מציאות, סיפורים אישיים מאוד שאיכשהו תמיד קשורים להיסטוריה ולגיאוגרפיה של המדבר שבו אנחנו חיים. ב'אקס חמותי החורגת', ההצגה החדשה של יואלי שמועלית במסגרת הזירה הבינתחומית, היא נוגעת בנושא הגדול והכואב מכולם – השואה. כהרגלה, היא מתייחסת לסיפור המוכר באמצעות זווית רעננה. את הזווית הזאת מספקת לה אגי יואלי, שהייתה חמותה החורגת. אגי היא פסלת ובשלנית שנולדה על הגבול בין הונגריה לצ'כוסלובקיה לפני כ-90 שנה, התחתנה בפעם הראשונה עוד לפני מלחמת העולם השנייה, שרדה את המחנות ועלתה לארץ ב-1947.

ההצגה מתחילה כמו מופע סטנדאפ שבו יואלי מגוללת את סיפור יחסיה עם אגי, שהתחילו לפני כ-40 שנה. לאחר מכן היא נכנסת לדמותה של אגי, המזמינה אורחים מהקהל לשבת איתה סביב שולחן עגול ולפתוח מגירות. בכל מגירה מסתתר חפץ קטן המוביל לתוך פרקי חייה השונים, מהילדות ועד לבואה לישראל. הטכניקה של דמות בתוך דמות ושל קהל ההופך מכ"ל ללי לאינדיבידואלי מצריכה ביצוע מאוד טבעי וזורם. יואלי עושה זאת בצורה מושלמת. מבלי להתחפש היא מצליחה להתגלגל לתוך הדמות האקסצנטרית והחמה של אגי ולפתות את היושבים עימה סביב השולחן הקטן להצטרף אליה לשיחה על החיים.

המוטיב החוזר בכל הסיפורים הוא אהבת החיים והאמנות של אגי, דבר שלא ויתרה עליו גם בנסיבות הקשות ביותר. חוכמתה מלאת ההומור מתחברת היטב לאירוניה הטבעית של יואלי, וכך נוצרת הצגה מקסימה, שכמעט משכיחה מאיתנו את הנושא הקשה שעולה בה. רק חלק אחד בסיפוריה של אגי נשאר עלום – כיצד היא שרדה את המחנות? "אני לא אוכל להתבטא בנידון", עונה דמותה בתשובה לקונית לכל ניסיון לחקור אותה על כך. המשפט המעוצב והמנוון היה אמנם נהוג, אך הניח לי לראות את אגי שרדה את המחנות ואת השואה.

5

תמונה